

Keravan kaupunki
Sosiaali- ja terveystalveluiden toimiala

Kaupungin kilpailuttama puitesopimus eri palveluntuottajien kanssa

Puitesopimus koskee seuraavaa palvelua: **LASTENSUOJELUN AVO- JA JÄLKIHUOLTO**

Tämän palvelukuvauksen sisältö koskee em. puitesopimuksen osa-
aluetta:

LAPSEN JA VANHEMMAN VÄLISEN VALVOTUN JA TUETUN TAPAAMISEN PALVELUKUVAUS

Puitesopimus voimassa ajalla:

**1.3.2019 – 31.12.2022 (LISÄKSI MAHDOLLISIA OPTIOVUOSIA
1+1 VUOTTA)**

Lapsen ja vanhemman väliset valvotut ja tuetut tapaamiset

Valvottujen ja tuettujen tapaamisten kuvaus

Lapsen ja vanhemman välisten tapaamisten valvonnan tarkoitus on, että tapaamisoikeus toteutuu lapsen edun mukaisesti. Tapaamisten valvonta perustuu lastenvalvojalla tehtyyn sopimukseen, sosiaalityöntekijän pyyntöön tai tuomioistuimen päätökseen, jossa määritellään tarvittavien toimenpiteiden sisältö ja valvottujen tapaamisten järjestämistiheys. Valvotut tai tuetut tapaamiset ovat palvelu, joka mahdollistaa lapsen ja hänen erossa asuvan vanhempansa turvallisen tapaamisen.

Tapaamiset järjestetään palveluntuottajan tiloissa, mikäli muusta ei erikseen sovita. Tilan tulee sijaita Suomessa enimmillään 100 km:n säteellä Järvenpään rautatieasemalta (Asema-aukio 1, 04400 Järvenpää). Tapaamistilan tulee olla riittävän tilava, luonteva, turvallinen ja lapsiystävällinen. Tapaamistilassa voi olla yksi perhetapaaminen kerrallaan. Tapaamispaikassa tulee olla mahdollisuus ruokailuun, syöttötuoli ja potta sekä riittävästi leluja ja pelejä huomioiden eri ikäiset lapset.

Valvottuja tai tuettuja tapaamisia voidaan järjestää tilanteissa:

- jos vanhemman ja lapsen väliseen tapaamiseen liittyy lapsen kohdistuva turvallisuushka tai muuta erityistä huolta
- jos tapaava vanhempi ei kykene hoitamaan lasta itsenäisesti tai kohtelee lasta hänen etunsa vastaisella tavalla
- jos tapaavalla vanhemmalla on vakava päihde- tai mielenterveysongelma, mutta tapaamisten arvioidaan siitä huolimatta olevan lapsen edun mukaisia
- jos lapsi on pelokas ja traumatisoitunut, koska häneen on kohdistunut tai hän on altistunut väkivallalle tai seksuaaliselle hyväksikäytölle
- vanhempien välillä on vakavia ristiriitoja tai vanhempi jonka luona lapsi asuu, manipuloi, mustamaalaa tai vieraannuttaa lasta etävanhemmasta
- jos on olemassa pelko tai uhka, että lapsi kaapataan
- jos lapsi ja vanhempi eivät ole pitkään aikaan tavanneet.

Tavoitteet

Tapaamisten tarkoituksena on turvata lapselle oikeus pitää yhteyttä ja tavata vanhempansa, jonka luona lapsi ei asu. Tapaamisten tavoitteena on tukea lapsen ja tapaajavanhemman suhdetta turvallisessa ympäristössä lapsen kasvu ja kehitys huomioiden. Tavoitteena on, että valvottujen tai tuettujen tapaamisten jälkeen lapsi voi turvallisesti tavata tapaavaa vanhempansa hänen omassa kodissaan tai sovitussa muussa tarkoituksenmukaisessa ympäristössä.

Palvelun sisältö ja laatu

Aloituspalaveriin osallistuu palveluntuottajan edustajana perheelle nimetty työntekijä. Palveluntuottaja nimeää myös varahenkilön nimetyn työntekijän mahdollisten poissaolojen varalle. Aloituspalaverissa sovitaan yhteistyössä perheen ja palvelua tilaavan sosiaalityöntekijän kanssa tavoitteet valvotulle tai tuetulle tapaamiselle. Tämän pohjalta palveluntuottaja laatii erillisen palvelusuunnitelman. Tapaamisessa sovitaan tavoitteista ja työtavoista sekä käydään läpi tapaamispaikan säännöt ja käytännöt ja sovitaan tapaamisajat. Lisäksi palvelusuunnitelmaan kirjataan sopimuksen arvioitu kesto, tapaamisten tiheys ja arviointipalaverin ajankohta.

Valvotut ja tuetut tapaamiset ovat intensiivisiä ja vaativat lapselta ja vanhemmalta voimavaroja. Palvelun kesto on tästä johtuen 1 – 3 tuntia / tapaamiskerta. Palvelu tulee voida toteuttaa myös ilman vanhempien keskinäistä kohtaamista. Tapaamisvalvoja edistää tapaamisen toteutumista myötävaikutuksellaan sekä varmistaa, että lapsen etu ja tarve toteutuu. Myös lapsen toiveet huomioidaan. E erityisen vaativissa tilanteissa tulee olla kaksi valvojaa, jonka tarpeen määrittelee tilaaja.

Valvotuissa vaihdoissa valvoja huolehtii, että lapsi siirtyy sopimuksen tai päätöksen mukaisesti vanhemmalta toiselle. Valvotuissa tapaamisissa valvoja on tapaamisen ajan näkö- ja kuuloyhteydessä lapseen ja vanhempaan. Valvotuissa tapaamisissa:

- valvoja on koko tapaamisen ajan samassa tilassa lapsen ja vanhemman kanssa
- valvoja valvoo lapsen ja vanhemman tapaamista ja huolehtii siitä, että tapaaminen on lapsen edun mukainen niin, että lapsi voi tuntee olonsa turvalliseksi
- valvoja antaa tarvittaessa ohjausta ja neuvontaa vanhemmalle, auttaa lapsen ja vanhemman suhdetta alkuun sekä opastaa myös lapsen hoidossa
- valvoja havainnoi lapsen ja vanhemman vuorovaikutusta sekä vanhemman kykyä huomioida lasta
- valvoja huolehtii, ettei lasta viedä ilman lupaa pois tapaamisesta
- valvoja päättää valvotun tapaamisen keskeyttämisestä, jos tapaaminen ei ole lapsen edun mukainen
- valvoja päättää valvotun tapaamisen aloittamatta jättämisestä, jos tapaaminen ei ole lapsen edun mukainen (esim. vanhempi tulee tapaamiseen päihtyneenä)

Tuetuissa tapaamisissa valvoja on käytettävissä tarpeen mukaan tapaamisen ajan. Tuetuissa tapaamisissa:

- valvojan ei tarvitse olla tapaamishuoneessa mutta hän seuraa tapaamisen kulkua ja on tarvittaessa saatavilla
- valvoja huolehtii tapaamisen alkamisesta ja loppumisesta
- valvoja antaa ohjausta, neuvontaa ja konkreettista hoitoapua vanhemmalle tarvittaessa
- valvoja päättää tuetun tapaamisen keskeyttämisestä, jos tapaaminen ei ole lapsen edun mukainen
- valvoja päättää tuetun tapaamisen aloittamatta jättämisestä, jos tapaaminen ei ole lapsen edun mukainen (esim. vanhempi tulee tapaamiseen päihtyneenä)

Tapaamisvalvoja raportoi tapaamiset kirjallisesti tilaajan kanssa sovittavalla tiheydellä. Toteutumattomista tai keskeytetyistä tapaamisista on lisäksi oltava mahdollisimman pian yhteydessä tilaajaan. Valvojan ei edellytetä toimivan virkavastuulla.

Tavoitteiden toteutumista arvioidaan yhteisesti tarpeen mukaan pidettävissä väli- ja/tai loppuneuvotteluissa. Mikäli lapsen vanhemmat eivät voi osallistua yhdessä samaan neuvotteluun, palveluntuottaja sitoutuu osallistumaan erikseen pidettäviin neuvotteluihin vanhempien kanssa. Valvotut tai tuetut tapaamiset päättyvät tilaajan arvioiman aikataulun mukaisesti.

Palvelua toteuttava henkilöstö

Palvelusta vastaavalla työntekijällä on oltava vähintään sosiaalialan amk-tutkinto tai vastaava aikaisempi tutkinto. Myös muu soveltuva korkeakoulututkinto tai vastaava aikaisempi tutkinto hyväksytään, mikäli tutkinnon omaavalla on osaamista myös sosiaalihuollosta (esim. suoritettujen sosiaalityön perusopinnot yliopistossa tai vastaava osaaminen). Palveluvastaavalla tulee olla vähintään kolmen (3) vuoden työkokemus lastensuojelutyöstä sekä lisäksi riittävästi kokemusta sosiaalialan yksikön johtamisesta (esim. tutkintoon sisältyvä tai sen lisäksi suoritettu johtamisen tutkinto tai käytännön kautta hankittu vähintään yhden (1) vuoden mittainen johtamiskokemus).

Valvojalla on oltava vähintään sosiaali-, terveys- tai kasvatusalan ammattikorkeakoulututkinto tai aiempi vastaava opistoasteen tutkinto. Valvojalla on oltava lisäksi yhteensä vähintään kaksi (2) vuotta työkokemusta lastensuojelusta.